

ԳԱՆԱՏԱՐԱՅՈՑ ԹԵՄ DIOCÈSE ARMÉNIEN DU CANADA

ԿԱՆՈՒՅԻՆ

ՍԲ. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԻՍ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ ԹԵՐԹԻԿ

GANTEGH BULLETIN DU DIMANCHE DE LA CATHÉDRALE
ARMÉNIENNE ST. GRÉGOIRE L'ILLUMINATEUR DE MONTREAL

ՄԱՅՐ ՍԱՃԱՐ

ԿԻՐԱԿԻ, 6 Հոկտեմբեր 2019

131

DIMANCHE, 6 Octobre 2019

615 Stuart Avenue, Outremont Quebec, Canada H2V 3H2
Website: www.saintgregory.ca / E.mail: saintgregorychurch@gmail.com
Facebook: Saint Gregory Armenian Apostolic Church of Montreal

Դ Կիրակի Ձկնի Սրբոյ Խաչին
4ÈME DIMANCHE APRÈS LA SAINTE CROIX

Աստուածաշունչի Ընթերցումներ
ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ԿՈՂՄԷ ԿՈՐՆԹՍՅԻՆԵՐՈՒՆ
ԳՐՈՒԱԾ ԵՐԿՐՈՐԴ ՆԱՄՍԿԷՆ (13.5-13)

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ
ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ (11.27-33)

Les lectures de la Bible d'aujourd'hui

2 CORINTHIENS 13.5-13 / MARC 11.27-33

Պատարագիչ եւ քարոզիչ՝
ԱՐԺ. Տ. ԵՂԻՇԷ Ա. ՔՀՆՅ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ
Վիրահայոց Թեմի
Թիֆլիսի Ս. Գեորգ Եկեղեցոյ Առաջ. Հոգեւոր Հովիւ

Célébrant:

**RÉV. PÈRE ARCHPRÊTRE
YEGHISHÉ HARUTYUNYAN**

Prêtre Paroissial

**de l'Église Arménienne Diocésaine du Saint Gevorg
de Tbilissi**

Diocèse arménienne de la Géorgie

Առաւօտեան Ժամերգութիւն - Ժամը 9:30-ին
Office Matines à 9h30

Ս. Պատարագ Ժամը - 10:30-ին
La Sainte Messe à 10h30

Հոգեհանգիստ Ժամը - 12:30-ին
Requiem à 12h30

DIACRES – ACOLYTES

Chef de choeur: M. Sarkis Barsemian

Organist: M. Henry Farmer

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ

**LES LECTURES
DE DIMANCHE**

**THE SUNDAY
READINGS**

2 ԿՈՐՆԹԱՑԻՆԵՐՈՒՆ 13.5-13

5 Փորձեցէ՛ք դուք ձեզ՝ թէ հաւատքին մէջն եք. քննեցէ՛ք դուք ձեզ: ՉԷ՞ք գիտեր դուք ձեզմէ՝ թէ Յիսուս Զրիստոս ձեր մէջն է, եթէ խոտելի չըլլաք: 6 Բայց կը յուսամ թէ պիտի գիտնաք՝ թէ մենք խոտելի չենք: 7 Կ'աղօթեմ Աստուծոյ՝ որ դուք ո՛չ մէկ չարիք ընէք. ո՛չ թէ՛ որպէսզի մենք գնահատելի երեւինք, հապա՛ որպէսզի դուք ընէք ինչ որ պարկեշտ է, թէև մենք խոտելի թուինք: 8 Որովհետեւ ճշմարտութեան դէմ ոչինչ կրնանք ընել, հապա՛ ճշմարտութեան համար: 9 Զբանի որ կ'ընդհանա՛նք՝ երբ մենք տկար ենք, իսկ դուք՝ զօրաւոր եք. սա՛ կ'ընդհանք նաեւ - ձեր կատարելութիւնը: 10 Ուստի կը գրեմ ձեզի այս բաները՝ բացակայ ըլլալով, որպէսզի երբ ներկայ ըլլամ՝ սաստկութեամբ չվարուիմ այն իրաւասութեան համեմատ, որ Տերը տուաւ ինծի՝ շինելու, եւ ո՛չ թէ քանդելու համար:

11 Կերջապէս, եղբայրներ, ո՛րչ եղէք: Կատարեա՛լ եղէք, լա՛ւ միսիթարուեցէք, միաբա՛ն եղէք, խաղաղութեամբ ապրեցէք. եւ սիրոյ ու խաղաղութեան Աստուծոյ ձեզի հետ պիտի ըլլայ: 12 Բարեւեցէ՛ք զիրար սուրբ համբոյրով. բոլոր սուրբերը կը բարեւեն ձեզ: 13 Տեր Յիսուս Զրիստոսի շնորհքը, Աստուծոյ սէրը եւ Սուրբ Յոգիին հաղորդութիւնը ձեր բոլորին հետ: Ամեն

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ 11.27-33

27 Դարձեալ եկան Երուսաղէմ: Երբ կը քալէր տաճարին մէջ, քահանայապետները, դպիրներն ու երեցները եկան անոր, 28 եւ ըսին. «Ի՞նչ իշխանութեամբ կ'ընես այդ բաները. ո՞վ տուաւ քեզի այդ իշխանութիւնը՝ որ ընես այդ բաները»: 29 Յիսուս պատասխանեց անոնց. «Ես ալ ձեզի՛ հարցնեմ բան մը. պատասխանեցէ՛ք ինծի, ու ես պիտի ըսեմ ձեզի թէ ի՞նչ իշխանութեամբ կ'ընեմ այդ բաները: 30 “Յովհաննէսի մկրտութիւնը երկինքէ՛ն էր՝ թէ մարդոցմէ”: Պատասխանեցէ՛ք ինծի»: 31 Անոնք կը մտածէին իրենց մէջ՝ ըսելով. «Եթէ պատասխանենք.

“Երկինքէն”, պիտի ըսէ. “Չապա ինչո՞ւ չհաւատացիք անոր”: 32Իսկ եթէ պատասխանենք. “Մարդոցմէ”»: Կը վախճալիս ժողովուրդէն, որովհետեւ բոլորը ի՛րապէս մարգարէ կը նկատէին՝ Յովհաննէսը: 33Ուստի պատասխանեցին Յիսուսի. «Չենք գիտեր»: Յիսուս ալ պատասխանեց անոնց. «Ես ալ չեմ ըսեր ձեզի թէ ի՛նչ իշխանութեամբ կ’ընեմ այդ բաները»:

2 Corinthiens 13.5-13

5 Examinez-vous vous-mêmes [pour savoir] si vous êtes en la foi; éprouvez-vous vous-mêmes; ne reconnaissez-vous point vous-mêmes, [savoir] que Jésus-Christ est en vous? si ce n'est qu'en quelque sorte vous fussiez réprouvés. 6 Mais j'espère que vous connaîtrez que pour nous, nous ne sommes point réprouvés. 7 Or je prie Dieu que vous ne fassiez aucun mal; non afin que nous soyons trouvés approuvés, mais afin que vous fassiez ce qui est bon, et que nous soyons comme réprouvés. 8 Car nous ne pouvons rien contre la vérité, mais pour la vérité. 9 Or nous nous réjouissons si nous sommes faibles, et que vous soyez forts; et même nous souhaitons ceci, [c'est à savoir] votre entier accomplissement. 10 C'est pourquoi j'écris ces choses étant absent, afin que quand je serai présent, je n'use point de rigueur, selon la puissance que le Seigneur m'a donnée, pour l'édification, et non point pour la destruction. 11 Au reste, mes frères, réjouissez-vous, tendez à vous rendre parfaits, soyez consolés, soyez tous d'un consentement, vivez en paix, et le Dieu de charité et de paix sera avec vous. 12 Saluez-vous l'un l'autre par un saint baiser. Tous les Saints vous saluent. 13 Que la grâce du Seigneur Jésus-Christ, et la charité de Dieu, et la communication du Saint-Esprit soit avec vous tous; Amen!

Marc 11.27-33

27 Ils retournèrent encore à Jérusalem, et comme il marchait dans le Temple, les principaux Sacrificateurs, et les Scribes,

et les Anciens vinrent à lui, 28 Et lui dirent : par quelle autorité fais-tu ces choses, et qui est celui qui t'a donné cette autorité, pour faire les choses que tu fais? 29 Et Jésus répondant leur dit : je vous interrogerai aussi d'une chose, et répondez-moi; puis je vous dirai par quelle autorité je fais ces choses. 30 Le Baptême de Jean était-il du ciel, ou des hommes? répondez-moi. 31 Et ils raisonnaient entre eux, disant : si nous disons, du ciel : il nous dira : pourquoi donc ne l'avez-vous point cru? 32 Et si nous disons : des hommes, nous avons à craindre le peuple; car tous croyaient que Jean avait été un vrai Prophète. 33 Alors pour réponse ils dirent à Jésus : nous ne savons. Et Jésus répondant leur dit : Je ne vous dirai point aussi par quelle autorité je fais ces choses.

Հոգեւոր Հովիւի Պատգամը

Յանուս Զօր եւ Որդւոյ եւ Զոգւոյն Սրբոյ, Ամեն :
«Ճանաչել զիմաստութիւն եւ զխրատ, իմանալ զբանս
հանճարոյ»:
(Առակաց 1:2)

Սիրելի՛ հաւատացեալ քոյրեր եւ եղբայրներ ի Յիսուս Զրիստոս.

Ամեն տարի՝ Զոկտեմբերին երկրորդ շաբաթ օրը, Զայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին կը նշէ Սուրբ Թարգմանիչ վարդապետներու՝ Մեսրոպ Մաշտոցի, Եղիշէի, Մովսէս

Քերթողի, Դաւիթ Անյաղթի, Գրիգոր Նարեկացիի եւ Ներսէս Շնորհալիի տօնը: Հինգերորդ դարուն Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոցն ու Սահակ Պարթեւը, անչափ կարեւորելով Աստուծոյ խօսքը, հասարակ ժողովուրդին հասու դարձնելու գաղափարով, ձեռնամուխ եղան Հայոց տառերու ստեղծման: Աստուծոյ օրհնութեամբ պսակուեցաւ անոնց նախաձեռնութիւնը, Սուրբ Մեսրոպը աստուածակերտ տառերով վերադարձաւ Հայաստան: Այնուհետեւ Սուրբ Գիրքը թարգմանուեցաւ Հայերէնի: Վարդապետները ոչ միայն հասկցան Աստուածաշունչի թարգմանութեան գինը, այլեւ սուրբգրային մեկնութիւնները թարգմանեցին Հայերէնի՝ իրենց աշխատանքին միախառնելով իրենց երկնառաք աղերսները: Անոնք ո՛չ միայն թարգմանեցին, այլեւ իրենք եւս գրեցին մեկնութիւններ աստուածաշնչեան տարբեր գիրքերու վերաբերեալ, աղօթքներ, շարականներ, որոնք կը կազմեն աստուածաբանական գրականութեան մեր հարուստ ժառանգութեան մէկ մասը: Միայն յիշենք Սուրբ Գրիգոր Նարեկացիին «Մատեան Ողբերգութեան» աղօթամատեանը եւ Սուրբ Ներսէս Շնորհալիին «Հաւատով Խոստովանիմ» աղօթքները, որոնք առ այսօր Զրիստոնեայ Հայու աղօթական կեանքի անբաժան մասն են:

Սիրելիներ,

Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին Հոկտեմբեր 6-ին կը տօնէր Զրիստոսի 72 աշակերտներու յիշատակութեան օրը, Հոկտեմբեր 20-ին՝ Սուրբ Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս եւ Յովհաննէս աւետարանիչներու յիշատակութիւնն է, Հոկտեմբեր 27-ին կը յիշատակուի տասներկու սուրբ վարդապետներու՝ Կիւրեղ Երուսաղէմացիի, Եփրեմ Ասորիի, Բարսեղ Կեսարացիի, Գրիգոր Նիւսացիի, Գրիգոր Աստուածաբանի, Յովհան Ոսկեբերանի, Եպիփան Կիւրացիի, Կիւրեղ Ալեքսանդրացիի եւ այլոց յիշատակութեան օրը: Մարդիկ, որոնց քերթուածներէն ճառագայթած են մեր Տէր եւ Փրկիչ Յիսուս Զրիստոսի լոյսը: Անոնք բոլորը Զրիստոսի խօսքը քարոզողներն ու տարածողներն էին ողջ աշխարհին: Թէ՛ բանաւոր եւ թէ՛ գրաւոր կերպով: Անոնք Աստուծոյ Աւետարանը հասու դարձուցին աշխարհի բոլոր ծագերուն: Ինչպէս սորվեցան իրենց Վարդապետէն, այն-

պէս ալ ուսուցանեցին բոլոր ազգերուն: Անոնք առաջ-իններն էին, որոնք աստուածային իմաստութեան եւ աւետարանական պատուիրաններու կրողները դարձան, ոչ միայն կրեցին իրենց մէջ այդ լոյսը, այլեւ փոխանցեցին թէ՛ իրենց ժամանակակիցներուն, թէ՛ հետագայ բոլոր սերունդներուն: Անոնց խօսքերը մեզի համար մեր կեանքի ճանապարհին լուսարձակներ են, որոնցմով առաջնորդուած՝ կ'ընթանանք դէպի մեր Երկնային Տէրը: Ինչպէս կ'ըսուի Առակաց գիրքին մէջ. «Իմաստութիւնը կը գովաբանուի ճանապարհներուն եւ բարձր ձայնով կը հռչակուի հրապարակներուն վրայ, կը քարոզուի պարիսպներու գլխէն, կ'ազդարարուի հզօրներու դռներուն առջեւ եւ համարձակ կը խօսուի քաղաքներու դարպասներուն մօտ» (Առակներ 1:20, 21):

Ո՞վ է այդ իմաստութիւնը՝ ի հարկէ, Յիսուս Զրիստոս՝ Աստուծոյ Միածին Որդին: Այդ իմաստութիւնը ճանչնալ բոլորին հարկաւոր է: «Ճանչնալ իմաստութիւնն ու խրատը, իմանալ հանճարի խօսքերը, ընկալել խօսքի բարդ դարձուածքները, հասկնալ ճշմարիտ արդարութիւնը եւ ուղղել իրաւունքը, պարզամիտներուն՝ խորագիտութիւն եւ երիտասարդներուն՝ միտք ու հանճար տալու համար, որպէսզի, անոնք լսելով, իմաստունը աւելի իմաստուն ըլլայ, իսկ հանճարեղը առաջնորդութիւն ստանայ, թափանցէ առակներու եւ ասոյթներու խորը, իմաստուններու ճառերուն եւ անոնց այլաբանութիւններուն մէջ» (Առակներ 1: 2-6):

Մենք ուղղակի աղքատ կ'ըլլանք մեր իմաստութեամբ, եթէ չառաջնորդուինք Զրիստոսով, եթէ մեր կեանքին մէջ Ան չդառնայ մեր իմաստութեան աղբիւրը, եթէ Ան մեզի ուղեկից չըլլայ մեր քայլերուն, քանի որ չարը որոգայթներ կը լարէ ամենուր եւ հեշտ է իյնալ մոլորութեան մէջ: «Իմաստութեան սկիզբը Տիրոջ երկիւղն է, – կ'ըսուի թէ Աստուածաշունչին մէջ, – որ բարի հանճար է բոլոր անոնց համար, որոնք կ'առաջնորդուին անոր հետ» (Առակներ 1:7): Մեզի բոլորիս զգօնութիւն անհրաժեշտ է չնմանելու համար փարիսեցիներուն ու օրէնսագետներուն, որոնք, կը թուի, թէ օրէնսագետ էին եւ հասու Աստուածային ճշմարտութեան եւ պէտք է գովասանքի արժանանային Տիրոջ

կողմէ, սակայն անոր փոխարէն՝ պարսաւանքի կ'արժանանային, քանի որ իրենց գործերով աստուածապաշտներ չէին, «անոնք ուզեցին աչքի զարնող զգեստներով պտըտիլ, հրապարակներուն վրայ յարգանքի ողջոյններ որոնել, ժողովարաններուն մէջ՝ առաջին աթոռները եւ ընթրիքներու ժամանակ՝ պատուոյ տեղերը գրաւել» (Մարկոս 12:38,39): Այսինքն՝ մենք պէտք է իմաստուն ըլլանք, զուտ քարոզիչներ չդառնանք՝ սեփական վարքով հակասելով աստուածատուր պատու-իրաններուն: Մենք բոլորս քարոզիչներ չենք կրնար ըլլալ, բայց կրնանք մեր գործերով վկայել մեր Զրիստոնեայ ըլլալը: Իւրաքանչիւր սիրով եղած գործ, ծառայութիւն, զոհ-աբերութիւն, նիւթական թէ բարոյական աջակցութիւն Զրիստոնեական հաւատքի քարոզչութիւն է: Իմաստուն խորհուրդը քարոզչութիւն է: Ուստի անհրաժեշտ է զգօն ըլլալ ամէն հարցին մէջ, որովհետեւ մենք կարիք ունինք մեր եկեղեցական հայրերու խրատներուն ու յորդորներուն, որոնք մեր իսկ փրկութեան, իմաստութեան, հոգեւոր յառաջընթացի համար կը գրուին եւ կ'ըսուին: Մենք կարիքն ունինք աստուածային խօսքը ճիշդ ըմբռնելու եւ ճիշդ կիրարկելու: Անոր համար մեր հայրերը ճիգ ու ջանք չեն խնայած մեզի լուսաւորելու, կրթելու, ուղղորդելու համար: Հետեւաբար մենք պարտաւոր ենք ճիշդ ընթանալու, որովհետեւ մենք ունինք հայրաբանական, մեկնողական հսկայական գրականութիւն, որ իսկապէս մեր իմաստութեան եւ փրկութեան համար է, որ, գործի վերածելով, կը փայլի մեր լոյսը մարդկանց առջեւ, որպէսզի անոնք տեսնեն մեր բարի գործերն ու փառաւորեն մեր Հօրը, որ երկինքն է (Մատթէոս 4:16):

Աղօթենք Սուրբ Ներսէս Շնորհալի Հայրապետին հետ՝ խնդրելով Տիրոջմէ իմաստութիւն՝ ճիշդ որոշումներ կայացնելու, չարի առաջնորդութեան մեր միտքը ջանձնելու, կեանքի ուղիներուն անսայթաք ընթանալու եւ աստուածային խորհուրդները գործի վերածելու համար:

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Տո՛ւր ինձ գիմաստութիւն զբարիս խորհել, խօսել եւ գործել Առաջի Զոյսմենայն ժամ,

ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց Փրկեա՛ զիս եւ ողորմեա՛ Զո արարածոց եւ ինձ՝ բազմամեղիս: Շնորհք, սեր եւ խաղաղութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Զրիստոսի եղիցի ընդ ձեզ, ընդ ամենեսեանսն. Ամէն:

Օրհնութեամբ՝
Տեր Դաւիթ քահանայ Մարգարեան

ՏՕՆԵՐ

Յոկտեմբեր 3, 2019

Ս. Սահակ եւ Ս. Յամազասպ Արծրունի իշխաններու Յիշատակութեան Օր

Ս. Սահակն ու Ս. Յամազասպը Արծրունեաց իշխանական տունէն են եւ Վասպուրականի մէջ տանուտիրութիւն կ'ընէին այն ժամանակ, երբ արաբական խալիֆայութիւնը խիստ սաստկացուցած էր հալածանքները քրիստոնէան-երուն դէմ: 785 թուականին Յայաստանի մէջ նոր կառավարիչ կը նշանակուի, եւ իշխանները իրենց կրտսեր եղբօր՝ Մերուժ-անին հետ սահման-ուած այցելութիւն կը կատարեն: Կառա-վարիչը ապստամբութեան մեղադրանքով կը ձերբակալէ զանոնք եւ տանջանքներու սպառնալիքով կը պահանջէ խզել կապերը Յոյներու հետ՝ հրաժարելով քրիստոնէական դաւանանք-քէն: Մերուժանը կը սարսափի կտտանքներէն եւ Մուս-ուլմանութիւն կ'ընդունի, սակայն տունդարձի ճանապարհին իբրեւ դաւաճան կը գլխատուի Յամազասպի տեղապահ Դաւիթ Մամիկոնեանի կողմէ: Իսկ Յամազասպն ու Սահակը աղօթք-ներով եւ անտրտունջ կը տանին չարչարանքները ի սեր Զրիս-տոսի: Դահիճները 786 թուականին նախ կը գլխատեն կրտսեր եղբօրը՝ Սահակին, ապա Յամազասպին՝ այրելով անոնց մարմինները:

Շաբաթ, 5 Յոկտեմբեր 2019

Զրիստոսի 72 Աշակերտներու Յիշատակութեան Օր

Բացի 12 առաքեալներէն Յիսուս ուներ նաեւ՝ 72 աշակերտ, որոնց Տերը ուղարկեց Բարի Լուրը քարոզելու բոլոր ազգերուն: Յաւօք, Աւետարանին մէջ նշուած չեն այդ աշակերտներուն անունները: Աւետարան-

ներուն մէջ «աշակերտ» բառը ընդհանրապէս կը գործածուի Զրիստոսի բոլոր հետեւորդներուն համար: Յիսուս Զրիստոս իր առաքեալներուն եւ աշակերտներուն «իբրեւ գառնուկներ գայլերու մէջ»՝ երկու-երկու ուղարկեց՝ քարոզելու Աստուծոյ Արքայութիւնը՝ ըսելով. «Ով որ կը լսէ ձեզի, ինծի կը լսէ, եւ ով որ ձեզի կը մերժէ, ինծի կը մերժէ» (Ղուկաս 10:16): Առաքեալներու եւ աշակերտ-ներու միջեւ գրեթէ տարբերութիւններ չկան, անոնք ունին նոյն իշխանութիւնը եւ առաքելութիւնը (Ղուկաս 10:9, 9:1), սակայն բոլոր աշակերտներուն անունները, Բեթղէ-հեմի սուրբ մանուկ-ներու նման, միայն Աստուծոյն յայտնի են՝ գրուած երկինքի արքայութեան սրբազան գիրքին մէջ:

Հայ Առաքելական եկեղեցին Զրիստոսի աշակերտներու յիշատակութեան օրը կը տօնէ Վարազայ Խաչին յաջորդող շաբաթ օրը:

Երկուշաբթի, 7 Հոկտեմբեր, 2019

Ս. Փոկաս Հայրապետի եւ Առաքեալներուն Հետեւող Երանոսի Յիշատակութեան Օր

Ս. Փոկաս հայրապետը սեւ ծովի Սինոպ քաղաքի եպիսկոպոսն էր: Ան ապրած է Պափլագոնիա քաղաքին մէջ՝ զբաղուած այգեգործութեամբ: Իր տան դռները բաց էին պանդուխտներու, օտար-ներու, աղքատներու ու կարօտեալներու առջեւ: Դեռ մանուկ հասակէն Աստուծոյ շնորհը ստացած էր եւ բազմաթիւ հրաշագործութիւններ կատարած:

Վարքագրական աղբիւրներու համաձայն՝ դէւերուն կը հալածէր, կոյրերուն՝ բուժում կը պարգեւէր, իր ունեցուածքն ալ աղքատներուն կը բաշխէր: Եպիսկոպոսութեան շրջանին մեղադրուած է Զրիստոնեայ ըլլալուն համար, իսկ Տրայանոս կայսրի զինուոր-ները հրաման ստացած են սպաննել զինք, ուր ալ որ հանդիպին իրեն: Այսպէս, Ս. Փոկասը իր տունը ընդունած է զինուորներուն, հիւրասիրած անոնց, ապա ան ըսած է, որ ինքն է փնտռուող անձը: Թէեւ զինուորները զոհ մնացած էին անոր հիւրասիրութենէն, բազմիցս յորդորած էին Փոկասին ետ կանգնիլ իր հաւատքէն, սակայն Փոկասը չուրացաւ Զրիստոսին եւ սրախողիտող ըլլալով՝ նահատակուած է 117 թուականին:

Ս. Երանոսը (Լիոնի Իրենիոս եպիսկոպոսը) ծնած է Եգեականի շրջանին մէջ՝աշակերտելով Ս. Պօղիկ-արպոս Չմիւռնացի

հայրապետին: Ուսում ստացած է Յոնի մեջ, ապա երեջ ձեռնադրուած: 117 թուականին, Լիոնի եպիսկոպոսի նահատակութենէն ետք, ան յաջորդած է անոր տիրանալով նոյն Կթոնին:

Ս. Երանոսը արեւմուտքի առաջին մեծ աստուածաբանն է, ան Եկեղեցւոյ հայրերը համարած է առաքելական հայրերու գործին շարունակողները: Ըստ «Յայսմավորք»-ի՝ Սեպտիմոս Սելերոսի օրով, ան դատաւորներու մօտ համարձակ կերպով վկայած է Քրիստոսի մասին, եւ յանուն Անոր համար ան չարչարուած եւ նահատակուած է 202 թուականին: Ան գրած է նշանաւոր «Ընդդէմ հերձուածողաց» արժեքաւոր աշխատութիւնը:

Holidays

Thursday, October 3, 2019

Commemoration of Princes St. Sahak and Hamazasp Artsrounie

St. Sahak and St. Hamazasp were from the Artsrounie noble dynasty and ruled in Vaspourakan region of Armenia in the period when the Arabic authorities had escalated persecutions against Christians. In 785 A. D. a new governor is appointed in Armenia. The princes and their youngest brother - Meroujan, pay a due visit to the newly appointed governor. Blaming them in rebellion, the governor imprisons the princes and threatening them with tortures, demands to give up any relations with the Greeks and the Christian faith. Being afraid of tortures, Meroujan adopts the Muslim faith. However, on his way back to homeland he is beheaded by Davit Mamikonian, the locum tenens of Hamazasp, as a betrayer. Meanwhile, Sahak and Hamazasp endure the tortures for the sake of Christ's faith with prayers and silently. Executioners behead first the younger brother Sahak and then – Hamazasp, and burn their remains.

Saturday, October 5, 2019

Commemoration of Christ's seventy-two Disciples

Besides the 12 Apostles, Jesus also had 72 disciples, whom he sent to "preach the Good News to all nations". Unfortunately, those disciples' names are not mentioned in the Gospels. In the New Testament the word "disciple" is used of the followers of the Jesus Christ. Christ sent out his

apostles and disciples “like lambs among wolves” two by two, to go ahead of him to every town and place where he himself was about to go, saying them: “Whoever listens to you listens to me; whoever rejects you rejects me; and whoever rejects me rejects the one who sent me...” (The Gospel according to Luke 10:16). There are hardly any differences between the 12 apostles and the 72 disciples, they have the same power and authority and the same mission (The Gospel according to Luke 10:9; 9:1). However, the names of all 72 disciples, like the names of the 40 innocent children martyred in Bethlehem, are known to God only and are written in the sacred book of the Heavenly Kingdom.

Monday, October 7, 2019

Commemoration of Pontiff St. Pokas and St. Yeranos

Pontiff St. Pokas (Phocas) was the Bishop of the town Sinop located on the shore of the Black Sea. He lived in the town Paphlagonia and was a gardener. His doors were always open before the foreigners, the poor and the needy. Since childhood he was granted divine grace and worked many wonders. According to hagiographic sources he drove away the demons, recovered the eyesight of the blind, and shared his property with the poor. When he already was the Bishop of Sinop, he is persecuted for being Christian. The soldiers of the King Trajanos are ordered to kill Pokas wherever they meet him. St. Pokas receives the soldiers in his house, entertains them to dinner, and then tells the soldiers that he is the person whom they are seeking. The soldiers, who were pleased with the hospitality and the attitude of St Pokas, persuade Pokas to betray his faith. However, Pokas does not betray Christ and is martyred in 117 A. D.

St. Yeranos (Bishop Irenios (Irenaeus) of Lyons) was born in Aegean Sea region. His teacher was the Pontiff St. Polikarpus of Smyrnia. St. Yeranos has studied in Rome, and then was ordained as a priest. After the martyrdom of the Bishop of Lyon St. Yeranos has succeeded him.

St. Yeranos is the first great theologian of the East and he is the last link binding the Apostolic Fathers with the Church Fathers of the next centuries. The Armenian Haysmavourk testifies that during the reign of Septimos Severos, St. Yeranos has courageously spoken before the judges about Christ, for which he has been subjected to torments and has been martyred in 202 A. D. He is the author of the famous valuable work: “Against Schismatics”.

ՆՈՒՐԱՏՈՒՌԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑՈՅ

**DON
À L'ÉGLISE**

**DONATION
FOR THE CHURCH**

CHURCH:

Mr. Manvel Markosyan \$100, Mrs. Anahit Khalatyan \$50

HOKEHANKISD:

THE LATE ARAKELIAN FAMILY

Mr. & Mrs. Varouj & Hasmig Margossian,
Mr. & Mrs. Arakel & Alice Arakelian \$100,
Mr. & Mrs. Panos & Kohar Topalian \$25

Շարժուայ խորհրդածութիւնը

- Լաւ է այն ամէնը, ինչ որ կ'ըլլայ յանուն Աստուծոյ, այլ ոչ թէ յանուն փառքի...

Թադէոս վրդ. Վիդովնիցցի

- Թող ձեր սիրտը պատկանի միայն Տիրոջը: Մարդոց ծառաներ մի դառնաք.. Իրաքանչիւր խոստովանահայր պէտք է միայն Քրիստոսին ծառայէ եւ մարդոց բերէ դէպի Անոր, այլ ոչ թէ դէպի իրեն... Եկեղեցւոյ մէջ միայն մէկ ուսուցիչ եւ Հայր կայ՝ Տէր Յիսուս Քրիստոս: Միւսները, անկախ եկեղեցական աստիճանէն, բոլորը Անոր աշակերտներն ու ծառայողներն են... Տէրն է Եկեղեցւոյ տանտէրը, ուրիշ մէկը չկայ:

Նիքոլ Ա. Քնյ. Գուրեանով

**Մեր երեխաներուն համար
Պահպանե՛նք ժառանգութիւնը, կերտե՛նք
ապագան**

**Սոնթրեալի Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ
Առաջնորդանիստ եկեղեցին շտապ
վերանորոգման կարիքն ունի:**

**Ճարտարապետական ուսումնասիրութիւնները
ի յայտ բերին թէ եկեղեցւոյ արտաքին
շաղախներն ու ենթակառոյցները անմիջական
վերանորոգման կը կարօտին: Յառաջիկայ ինկզ
տարիներու ընթացքին, գաղութս պետք է
հաւաքէ բաւական նշանակալի գումար մը: Իսկ
այս առաջին փուլը կը կարօտի \$ 250,000 ի:**

Շտապ:

**Եկե՛ք միասնաբար ապահովե՛նք մեր գաղութի
ապագան:**

POUR NOS ENFANTS

Pour protéger notre héritage : Pour bâtir notre future

L'église St. Grégoire l'Illuminateur de Montréal a un besoin URGENT d'initier et d'exécuter des restaurations majeures à la structure de la bâtisse.

Les études architecturales et d'ingénierie ont conclu que la bâtisse de notre élégante église cathédrale de 90 ans, nécessitera pour les cinq (5) années prochaines d'importantes

restaurations de la maçonnerie de pierre sur son extérieur, des supports des vitraux plombés des fenêtres dans son intérieur et d'autres modifications structurelles et ceux-ci requièrent un montant assez élevé. La phase 1 de ses travaux estimés à \$250,000 a déjà démarré.

Svp donnons-nous la main pour ramasser les fonds nécessaires et assurer le succès de cette initiative communautaire.

Svp donnons-nous la main pour ramasser les fonds nécessaires et assurer le succès de cette initiative communautaire.

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԱՂՕԹՔԸ

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԱՂՕԹՔԸ ԱՌԱԲՕՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔ

Գոհութիւն քեզի, ո՛վ Տէր, մեր Աստուածը, որ քու ողորմութեամբ մեզ արթնցուցիր մեր գիշերային հանգիստէն: Մեր միտքերը եւս արթնցուր, Տէ՛ր Աստուած, որպէսզի քեզի դառնալով՝ արդարութիւն գործեն, եւ մեր աչքերը տեսնեն քու փրկութիւնդ: Թող աստուածութիւնդ գայ եւ մեր մէջ բնակի, եւ ողորմութիւնդ հովանի եւ պահապան ըլլայ քեզի ծառայողներուն վրայ: Անոնց հետ՝ մեզ, քու ծառաներդ եւս արժանի ըրէ, որ գիշեր-ցերեկ եւ ամէն ժամ քու պատուիրաններուդ սիրովը բռնուած՝ միշտ անոնց մասին խորհինք, եւ գոհութեամբ փառաւորենք քեզ Հայրը, Որդին եւ Սուրբ Հոգին, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Կենդանութիւն տուող զօրութիւնը եւ անմահութեան աղբիւրը Դուն ես, ով Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր, որ շնորհեցիր մեզ գիշերուան մէջ եղնել եւ խոստովանիլ քու իրաւունքով եւ արդարութիւնով ըրած գործերուդ համար: Եւ հիմա կ'աղաչենք զքեզ ով Տէր Աստուած մեր, արթուն եւ պատրաստ ըրէ զմեզ քու սուրբերուդ հետ գոհութիւն տալով փառաւորել զքեզ Հօրը եւ Սուրբ Հոգիին հետ. հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանս. ամէն:

PRIÈRE DU MATIN

Nous te rendons grâce, ô Seigneur notre Dieu, Toi qui nous as réveillé de notre sommeil réparateur par la grâce de ta démence. Eveille nos esprits dans la droiture envers Toi, Seigneur notre Dieu, pour que nos yeux voient ton salut. Que ta divinité vienne et demeure en nous; que la grâce de ton salut abrite et protège tes serviteurs. Jour et nuit, et en tout temps, fais de nous, tes serviteurs, le reflet de l'amour de tes commandements, rendant grâce pour glorifier le Père, le Fils et le Saint-Esprit, maintenant et pour les siècles des siècles. Amen.

Tu es le pouvoir qui donne la vie et la Source de l'immortalité, ô Christ, notre Dieu et notre Sauveur. Tu nous as fait la grâce de nous lever au milieu de la nuit et de confesser nos fautes contre les commandements et contre la vertu. Et maintenant nous Te le demandons, Seigneur notre Dieu, rends-nous vigilants et prêts à Te servir avec les saints, à l'aube de ce jour pour que, Te rendant grâces avec eux, nous Te glorifions avec le Père et le Saint Esprit, maintenant et toujours et pour l'éternité de l'éternité. Amen.

St. Gregory Armenian Apostolic Church of Montreal

**FOR OUR
CHILDREN**

Protecting our Heritage
Building for our Future

IMPORTANT NOTICE CHANGE of DATE

Please note , due to an unscheduled conflict with an event planned by the Embassy of the Republic of Armenia in Ottawa and out of curtesy, the reception to launch the fundraising campaign of St. Gregory the Illuminator Armenian Cathedral of Montreal, has now been **RESCHEDULED** for **WEDNESDAY OCTOBER 16, 2019, at 6:00 in the evening**, at the "Vatche Hovsepian" Hall of the church. Light refreshments will be served at the reception.

We look forward to your participation and hope that this change in dates does not cause any inconvenience.

Please advise us of your presence by calling the church office at (514)279-3066 or e-mail at: stgregorychurch@gmail.com

Sincerely yours, The Parish Council

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԿԱՐԳ

**SERVICE POUR LE
REPOS DE L'ÂME**

**SERVICE FOR THE
REPOSE OF SOUL**

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ԿԻՐԱԿԻ, 6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2019

Տ. եւ Տիկ. Տէյլ եւ Արտէմիա Ֆիշըրի,
Տ. եւ Տիկ. Սարգիս եւ Անուշ Մարաշլեանի
եւ զաւակներուն,

Տ. եւ Տիկ. Զարեհ եւ Ռուլա Մարաշլեանի,
Խնդրանքով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի
կատարուի իրենց սիրեցեալ ծնողաց, մեծ ծնողաց
եւ հարազատներուն՝

ԳԷՈՐԳ ԵՒ ԱՐԱՔՍԻ

ՄԱՐԱՇԼԵԱՆՆԵՐՈՒ

(KEVORK & ARAXI MARESHLIAN)

ԵՒ

ՄԱՐԳԻՍ, ՅԱԿՈԲ ԵՒ ՄԱՐԹԱ

ՄԱՐԱՇԼԵԱՆՆԵՐՈՒ

**(SARKIS, HAGOP, & MARTHA
MARESHLIAN)**

Ինչպէս նաեւ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀՌԻՓՍԻՄԷ

ՊՅԱՃԵԱՆՆԵՐՈՒ

(HAROUTIOUN & HRIPSIME BOYADJIAN)

ԵՒ

ԱԶՍՈՒՅԻ ՇԱՀԻՆԵԱՆԻ

(AZADOUHIE SHAHINIAN)

հոգիներուն ի հանգիստ

Տիկ. Մարգրիտ Աղազարեանի,
Տօքթ. եւ Տիկ. Յովսէփ եւ Շողիկ Թորոսեանի եւ
զաւակներուն,
Տ. եւ Տիկ. Անէթ եւ Սթիվ Պաթսոսի եւ զակին,
Տիար Գէորգ Աղազարեանի,
Խնդրանքով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի
կատարուի իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն,
հօր եւ մեծ հօր`

ՆՈՒՊԱՐ ԱՂԱԶԱՐԵԱՆԻ
(NOUBAR AGHAZARIAN)

Մահուան 5-րդ տարելիցին առիթով

Տիկ. Անուշ Քէօփրիլեանի,
Խնդրանքով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի
կատարուի իր սիրեցեալ ծնողաց եւ
հարազտներուն`

ԿԱՐԱՊԵՏ, ՌՕԶԱԼԻ,
ԼՈՒԹՅԻՔ ԵՒ ՊԱՏՐԻԿ
ՔԷՕՓՐԻԻԼԵԱՆՆԵՐՈՒ
(GARABRED, ROSALIE,
LOUTFIK & BADRIG KEPPRULIAN)

Ինչպէս նաեւ

Իր սիրեցեալ ամուսնոյն եւ հարազատներուն`

ԱՐԱՍ ՎԱՐԴԵԱՆԻ
(ARAM VARTIAN)
ՆՇԱՆ ՎԱՐԴԵԱՆԻ
(NISHAN VARTIAN)

ԵՒ

ՊԵՎԸՐԼԻ ՔԷՕՓՐԻԻԼԵԱՆԻ
(BEVERLY KEOPRULIAN)

Հոգիներուն ի հանգիստ

**Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Առաջնորդանիստ Մայր
Եկեղեցի
St. Gregory the Illuminator Armenian Cathedral**

**ՍՈՒՐԲ ԳԻՐՔԻ ՍԵՐՏՈՂՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ՀՈԳԵՒՈՐ ԶՐՈՅՑ**

**Տ. ԴԱԻԹ ԲՅՆՅ. ՍԱՐԳԱՐԵԱՆԻ
ՀԵՏ**

**ԱՄԵՆ Հինգշաբթի
երեկոյեան՝ ժամը 7:00-ին Եկեղեցւոյ մէջ**

**Études bibliques et discussions
avec le R.P David Margaryan**

**Chaque Jeudi à 19h00
à l'église**

**Կը հրաւիրենք մեր սիրելի
հաւատացեալները մասնակից ըլլալու
Աստուածաշնչական սիւրբերուն**

**Nous invitons nos chers fidèles à participer à ces
séances d'interprétations bibliques.**

**Սուրճի եւ թէյի հիւրասիրութիւն
Une collation de café et de thé est servie**

**Ի սրտէ կ'ակնկալենք բոլորին
ներկայութիւնը**

**Nous comptons sur votre
participation massive**

615 Stuart Avenue, Outremont, QC H2V 3H2 / Tel.: (514) 279-3066/ Fax:

(514)279-8008/ stgregorychurch@gmail.com

Facebook: Saint Gregory Armenian Apostolic Church of Montreal

ՏՕՆԱՅՈՅՑ
ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՇԱԲԹՈՒԱՆ
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ / OCTOBRE

7, Երկուշաբթի – Տօն Սրբոցն Փոկասու Հայրապետին
և Երանոսի հետեւողին առաքելոց:
Lundi 7 – Fête du Saint patriache Phocas,
Et de Yéranos, disciple des apôtres.

8, Երեքշաբթի – Տօն Սրբոց կուսանացն Թեկոի,
Վարվառեայ և Պեղիզիա:

Mardi 8 – Fête des Stes Vierges Thégra,
Varvara et Pélika.

9, Չորեքշաբթի – Պահք:
Mercredi 9 – Jeûne.

10, Հինգշաբթի – Տօն Սրբոցն Պանդալեոնի բժշկին,
Երմոկիայ քահանային և Եպրագսեայ կուսին:
Jeudi 10 – Fête du médecin Saint Pantaléon,
du prêtre Ermole et de la vierge Ebraksie.

11, Ուրբաթ – Պահք:
Vendredi 11 – Jeûne.

12, Շաբաթ – Տօն Սրբոց ԹԱՐԳՄԱՆՇԱՅ
Վարդապետացն մերոց՝
Մեսրոպայ, Եղիշէի, Սովսիսի Քերթողին,
Դաւթի Անյաղթ փիլիսոփային, Գրիգորի Նարեկացոյն
և Ներսիսի Կլայեցոյն

Տօն ազգային և եկեղեցական ի յիշատակ գիւտի
նշանագրաց Հայոց և թարգմանութեան Սուրբ Գրոց
Samedi 12 – Fête de nos Saints Docteurs-Traducteurs,
Mesrob, Yéghiché, Moïse le Poète, le philosophe David l’Invincible,
Grégoire de Narég et Nersès de Glah
Fête nationale et religieuse en commémoration
de la découverte des lettres de l’écriture arménienne et
de la traduction des Saintes Écritures.

Օրինութեամբ Գանատահայոց Թեմի Բարեխնամ
Առաջնորդ Գերաշնորհ
Տէր Աբգար Եպիսկոպոս Յովակիմեանի

Մոնթրէալի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Առաջնորդանիստ
Մայր եկեղեցւոյ

«Կոմիտաս» Դպրաց Դասը
Յունուար 2020-ին կը նախատեսէ
կազմակերպել

«ԿԱՏԱԿ ԵՐԳ»

խորագրով երեկոյ մը

Յայտագիրը կը պարունակէ.

- հայկական ժողովրդական,
սիրային եւ կատակերգի ճոխ
երգացանկ մը,
որ պիտի ներկայացուի

գեղարուեստական բեմադրութեամբ:

- Յայտագրի ընթացքին պիտի մատուցուի
հայկական աւանդական ուտեստ եւ հայկական զինի:

Յայտագրին մաս կազմել փափաքողները
մինչեւ 15 Հոկտեմբեր 2019

կրնան դիմել «Կոմիտաս» Դպրաց Դասի խմբավար
Տիար Սարգիս Պարսեմեանին՝ Barsemians@Gmail.com

ՀԱՅՑ. ԱՌԱՔ. ՍԲ. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱԻՈՐԻՉ
ST. GREGORY THE ILLUMINATOR ARMENIAN
ԿԻՐԱԿԱՄՏԻՑ ԺԱՍՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Սիրով կը յայտնենք, թէ
Շաբաթ, 26 Հոկտեմբեր 2019-ի
երեկոյեան ժամը՝ 5-ին, երեկոյեան
(Կիրակամտից) ժամերգութիւն պիտի
կատարուի Մոնթրէալի Սբ. Գրիգոր
Լուսաւորիչ Առաջնորդանիստ Մայր
Եկեղեցոյ մէջ:

Այսու կը հրաւիրենք մեր հաւատացեալները
ներկայ գտնուելու հոգեպարար այս
արարողութեան:

Օրհնութեամբ՝
Տ. Դաիթ Քինյ. Մարգարեան

Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Առաջնորդանիստ Եկեղեցի
Cathédrale Arménienne St-Grégoire l'Illuminateur
St. Gregory the Illuminator Armenian Cathedral

Կազմակերպութեամբ՝

ՏԻԿՆԱՆՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ

Տ Ա Ր Ե Կ Ա Ն

ՊԱԶԱՐ

Պատուոյ Հիւր՝

Ազնուապալ Տիկին Հենիքա Սօզթւ

Շաբաթ 26 եւ Կիրակի 27 Հոկտեմբեր 2019
Ժամը 10:00-էն

Ձեռային աշխատանքներ

Անուշեղէններու եւ խմորեղէններու վաճառք
Երկու օրերուն՝ ճաշի սպասարկութիւն

Յաւելեալ մանրամասնութեան համար հեռաձայնել
Եկեղեցոյ գրասենեակ՝ (514) 279-3066 քիւին

Յարգելի՛ ծնողներ, կը տեղեկացնենք, որ Կիրակի, Սեպտեմբեր 8-ին նոր որակով եւ ընդլայնուած ծրագիրով կը մեկնարկէ Մոնթրէալի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ կիրակնօրեայ վարժարանի 2019-2020 ուսումնական տարին:

Կիրակնօրեայ վարժարանը նոր ուսումնական տարեշրջանին կ'առաջարկէ հետեւեալ դասընթացները.

1. Հայոց լեզու
2. Հայոց պատմութիւն եւ հոգեւոր գիտելիքներ
3. Մանկապատանեկան երգչախումբ
4. Շախմատ (ճատրակ)
5. Նկարչութիւն
6. Խօսքի մշակոյթ (թատրոն, ասմուսք):

Կը խնդրենք ընդունիլ առ ի գիտութիւն, որ կատարուած են որոշակի փոփոխութիւններ Կիրակնօրեայ վարժարանի դասընթացներու կազմակերպման ընթացքին մէջ.

- դասընթացները պիտի սկսին ժամը 10:30-ին եւ կ'աւարտին՝ ժամը 14:00-ին:
- դասընթացներու համար պիտի գանձուի խորհրդանշական գումար՝ 1 փոքրիկի պարագային՝ ամիսը 15 տոլար, երկուքի պարագային՝ 25 տոլար, իսկ երեքի պարագային՝ 33 տոլար:

Միաժամանակ կը տեղեկացնենք, որ ներկայիս կը քննարկուի նաև փոխադրամիջոցի ապահովման հարցը (լրացուցիչ վճարման դիմաց):

Ձեր բոլոր առաջարկները կրնաք ներկայացնել Կիրակնօրեայ վարժարանի պատասխանատուներուն անձամբ կամ հետեւեալ Ե-հասցեներով (e-mail)՝

haykpetrosyan80@gmail.com կամ alinabezhanyan1@yahoo.com:

Փոքրերու արձանագրութեան համար հեռածայնել՝

Ալինա (438) 889-8167 Հայկ (514) 619-7098

